

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Hodnocení diplomové práce

posudek vedoucího práce
Mgr. Miroslav Půža, Ph.D.

Jméno autora: Veronika Kohoutková

Název práce: Distanční výuka cizích jazyků se zaměřením na ruský jazyk

Téma práce:

originální, aktuální.

Zaměření práce:

práce je zaměřena teoreticky – empiricky.

Cíl práce:

uveden – splněn.

Rozsah:

Přesahuje požadavky na daný typ práce.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

odpovídající požadavkům kladeným na daný typ práce.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální; počet uvedených titulů (je dostatečný).

Autorka prokázala:

- Souhrnnou orientaci ve studovaném oboru.
- Hlubší zájem o dílčí odborné téma.
- Náležitý stupeň osvojení odborné terminologie a odborného jazyka.
- Dovednost samostatně se orientovat ve zdrojích odborných informací, korektně s nimi pracovat a zaujímat k nim stanovisko.
- Dovednost v jistém rozsahu realizovat výzkumné šetření a interpretovat jeho výsledky.
- Dovednost shrnout a zobecnit dílčí závěry své i citovaných autorů a formulovat doporučení pro společenskou praxi.

Předkládaná diplomová práce s názvem **Distanční výuka cizích jazyků se zaměřením na ruský jazyk** si vytkla za cíl analyzovat distanční vzdělávání na základních a středních školách v České republice. Reaguje tak na nedávnou situaci, kdy byli učitelé a žáci vystaveni covidovým restrikcím a obě skupiny zcela nepřípravené, byly nuceny touto zkušeností projít. Autorka práce se snažila najít kompromis, mezi výhodami a nevýhodami distanční výuky, přičemž prozkoumala poměrně velkou sumu dostupných materiálů, věnujících se dané problematice. Jelikož doba, která uběhla od hlavního náporu distanční výuky, je ještě relativně krátká, mohou být některé závěry

nepřesné. Nicméně autorka práce se snažila o maximální míru objektivitu, což se v práci několikrát projevilo.

Diplomantka práci rozdělila na dvě základní části, a to na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část je pak dělena do dvou samostatných, větších kapitol. V první kapitole definuje pojem distanční vzdělávání, zaměřuje se na formy tohoto typu vzdělávání a na historii a vývoj distančního vzdělávání ve světě a také v České republice. Přináší celou řadu příkladů, zejména z anglosaského prostředí. Škoda, že se autorka této práce neponořila více do hloubky, neboť nezmínila dlouhodobě fungující distanční školní program pro australské děti, žijící v odlehlých částech země School of the Air, který již od druhé poloviny 40. let 20. století zpracovával metodiku distančního učení, a který v 70. letech 20. století převzal roli oficiální korespondenční školy. Jelikož historie distančního vzdělávání v České republice je poměrně krátká, autorka jí taktéž nevěnuje příliš velkou pozornost, ačkoliv je v souvislosti s rozvojem webů 2.0 možné zaznamenat nárůst více, či méně úspěšných pokusů o tuto formu vzdělávání. Jako jeden z příkladů mohou sloužit Školy Březová, kde již dlouhá léta provozují distanční výuku, a to zejména žákům handicapovaným, dětem diplomatů, sportovcům. Činnost této školy má dlouho tradici a měla by být v předkládané práci zmíněna. Autorka dále popisuje zejména jednotlivé vlny nemoci COVID-19 v České republice a dopad epidemiologických opatření na výuku. Vypomáhá si oficiální statistikou, a vytváří tak předpolí k praktické části práce. Ve druhé kapitole teoretické části práce se autorka věnuje vzdělávání cizích jazyků, nastiňuje ideální podmínky pro výuku zmiňuje nutnost komunikace a věnuje se i interkulturní kompetenci. Dále pak nabízí 3 metody, které lze využít při výuce jazyků, konkrétně pak jazyka ruského v prostředí distanční výuky. Takto subkapitola je také poměrně stručná, což příkládám jistě nezkušenosti diplomantky s živou výukou a zároveň náročnosti příprav na on-line výuku, kdy učitelé v praxi museli výuku standardizovat a s ohledem na vyšší časovou náročnost příprav také zjednodušovat.

Druhá část práce, jak již bylo napsáno výše, je praktická. Autorka práce do této části zařadila dotazníkové šetření a v závěru této části také vytvořila didaktickou pomůcku, která má za cíl ukázat možnosti tvorby výukových materiálů pro distanční výuku a jejich implementaci do standardního výukového procesu. V kapitole 3, která je nazvána výzkumná část autorka práce velmi zevrubně popsala vymezení výzkumného problému, stanovila si výzkumné cíle a hypotézy a analyzovala současný stav poznání. Stojí za zmínku, že pracovala s aktuálními vědeckými studiemi, které se v souvislosti s nedávnou epidemiologickou situací objevili ve vědeckém prostoru. Diplomantka zvolila smíšený přístup k výzkumu, tento pak obsahuje otázky uzavřené, ale také otevřené, přičemž tyto shrnula do on-line dotazníku, který poslala ředitelům základních a středních škol ve všech krajích v České republice. Během sběru dat autorka získala celkem 917 respondentů, což je absolutně dostatečný počet a také zpracování takto velkého počtu dat stojí za ocenění. Není potřeba

zde popisovat jednotlivé otázky a vyhodnocování odpovědí na ně, nicméně je možné konstatovat, že autorka se snaží o maximální míru objektivitu a relevance. Musím však zmínit otázky číslo 22 a 23, kdy mě překvapila velmi nízká oblíbenost poslechu v rámci distanční výuky. Zároveň je nepřekvapující, že největším problémem bylo zvládnutí výuky psané azbuky u začátečníků, přičemž diplomantka popisuje i prostředky kterými se učitelé pokoušeli tento problém překonat. Nicméně na straně 85 dochází na základě dotazníku k závěru, že tento se učitelům veskrze překonat nepodařilo. V závěru této kapitoly autorka odpovídá na předem stanovené hypotézy. Poslední kapitolou před závěrem je již zmiňovaná tvorba didaktické pomůcky. Autorka zvolila aplikaci Classcraft, která umožňuje tvorbu fiktivního světa s herním prvkem. Vytvořila proto příběh s 16 úkoly, které mohou žáci buď vypracovávat samostatně, nebo spolu s vyučujícím, a to jak v on-line prostředí, tak při prezenční výuce ve škole. Tento materiál je komplexní a musím autorku práce pochválit. I když i tento, stejně jako zbytek práce obsahuje několik málo nepřesností. Nicméně věřím, že autorka tento materiál před zavedením do výuky zreviduje a bude tak cenným příspěvkem do jejího portfolia materiálů k výuce. Závěrem je možno konstatovat, že autorka naplnila cíl práce, i když zejména v teoretické části práce se v rozporu s názvem práce věnuje ruskému jazyku spíše povrchně. Tento nedostatek však nahrazuje v praktické části, a to zejména v přiloženém didaktickém materiálu. Autorka pracuje s dostatečným počtem relevantních zdrojů, které důsledně cituje. Po stylistické stránce se dopouští drobných lapsů, po formální stránce je práce v pořádku

Předložená diplomová práce převyšuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci, doporučuji ji k obhajobě.

Navrhované výsledné hodnocení:

Datum: 10.5.2023

.....
Mgr. Miroslav Půža, Ph.D.